

Sygn. akt IIIU 1735/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2014 r.

Sąd Okręgowy	w Ostrołęce	Wydział III
Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych		

w składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Suchcicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 września 2014 r. w O.

sprawy z odwołania W. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 25 września 2013 r. **znak** (...)

orzeka:

1. oddała odwołanie;
2. przyznaje adwokatowi Ł. K. prowadzącemu Kancelarię Adwokacką przy ul. (...), (...)-(...) K. ze Skarbu Państwa - Kasy Sądu Okręgowego w Ostrołęce wynagrodzenie za reprezentowanie W. W. (1) z urzędu w kwocie 73,20 (siedemdziesiąt trzy złote dwadzieścia groszy) zł.

UZASADNIENIE

W. W. (1) złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 25.09.2013r., znak (...), którą odmówiono jej prawa do przeliczenia emerytury poprzez doliczenie pracy w gospodarstwie rolnym.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Podał, że W. W. (1) nie udokumentowała, że opłacała składki na FUSR w innych okresach niż te, które zostały już uwzględnione.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Decyzją z dnia 29.03.2007r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Inspektorat w O. ustalił odwołującej się W. W. (1) (ur. (...)) prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 01.03.2007r. na podstawie przepisów ustawy z

dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. (k. 64 a.e. nr (...)). Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił 15 lat i 2 miesiące okresów składkowych, 5 lat okresów nieskładkowych oraz 10 lat okresów uzupełniających, tj. okresów pracy w gospodarstwie rolnym. Do wysokości przyznanej ubezpieczonej emerytury naliczono zwiększenie o kwotę odpowiadającą części składkowej emerytury za uwzględniony okres pracy w gospodarstwie rolnym, tj. $11,93\% \times 597,46 = 71,28$ zł.

W dniu 29.12.2013r. w Oddziale ZUS w P. Inspektoracie w O. złożony został ponowny wniosek odwołującej o ustalenie uprawnień do emerytury, na podstawie przepisów ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W wyniku rozpatrzenia powyższego wniosku O/ZUS decyzją z dnia 27.02.2012r. przyznał odwołującej się emeryturę od dnia 19.01.2012r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego. (k. 12 a.e. nr (...)). Wysokość emerytury została obliczona zgodnie z zasadami określonymi w art. 26 ustawy emerytalnej. Jednocześnie poinformowano odwołującą się, że zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników zostanie uwzględnione po zakończeniu postępowania wyjaśniającego z KRUS.

Następnie ZUS wystąpił do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o nadesłanie informacji, w jakim okresie W. W. (1) opłacała składki na FUSR w myśl przepisów emerytalnych.

KRUS podał, iż W. W. (1) podlegała ubezpieczeniu społecznemu w okresie od 01.01.1981r. do 31.12.1985r. W okresie od 01.01.1981r. do 31.12.1985r. była zwolniona z opłacania składek na podstawie art. 40 ustawy z dnia 27.10.1977r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz w okresie 01.01.1983r. do 31.12.1985r. zwolniona z opłacania z hektara, opłacona była składka osobowa. (k. 16 a.e. nr (...)).

W związku z powyższym organ rentowy w decyzji o przeliczeniu emerytury z dnia 21.06.2012r. ustalił odwołującej zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników (k. 18 a.e. nr (...)).

W dniu 20.09.2013r. odwołująca się wystąpiła do ZUS z wnioskiem o przeliczenie emerytury poprzez doliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym (a.e. nr (...)).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Inspektorat w O. decyzją z dnia 25.09.2013r. odmówił W. W. (1) prawa do przeliczenia emerytury poprzez doliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym. Odwołująca się nie udokumentowała, że opłacała składki na FUSR w innych okresach niż te, które zostały uwzględnione.

Od w/w decyzji W. W. (1) złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego w Ostrołęce.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt emerytalnych nr 028014753.

W niniejszej sprawie zastosowanie ma ustawa z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
 - 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
 - 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Według ust. 2 okresy wymienione w ust. 1 pkt 1 uwzględnia się także przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Według ust. 3 okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było to, **czy** W. W. (1) posiada prawo do przeliczenia emerytury poprzez doliczenie okresu pracy w gospodarstwie rolnym. ZUS uznał, że w przypadku odwołującej się nie ma podstaw do uzupełnienia okresów wymaganych do przyznania emerytury poprzez doliczenie pracy w gospodarstwie rolnym.

Ustawa z dnia 14.12.1982r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz.U.1989.24.133 j.t.), zawiera definicję gospodarstwa rolnego. W pierwotnym brzmieniu art. 2 pkt 4 w/w ustawy definiował gospodarstwo rolne jako będące we władaniu tej samej osoby nieruchomości rolne, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą obejmującą grunty rolne i leśne wraz z budynkami, urządzeniami i inwentarzem, oraz prawa i obowiązki związane z prowadzeniem gospodarstwa - o powierzchni co najmniej 0,5 ha. Definicja ta uległa zmianie dopiero z dniem 01.01.1989r. na mocy art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24.02.1989r. o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin oraz o zmianie ustawy o podatku rolnym, który zawęził pojęcie gospodarstwa rolnego tylko do takich nieruchomości rolnych, w których powierzchnia użytków rolnych przekraczała 1 ha.

Z akt wynika, że Starostwo Powiatowe w Ł. wydało zaświadczenie z dnia 02.01.2007r., z którego wynika, że w 1963r. A. i B. G. posiadali gospodarstwo rolne położone w R. o powierzchni 6,66 ha. (k. 31 a.s.)

Z zaświadczenia z Urzędu Rejonowego w O. wynika, że w rejestrze ewidencji gruntów wsi P. w gminie R. jako właścicieli gospodarstwa rolnego o powierzchni 7,12 ha wpisani są małżonkowie W. W. (2) i W. (k. 31 a.s.).

Na okoliczność pracy W. W. (1) w gospodarstwie rolnym i opłacania składek i podatków Sąd przesłuchał świadków: K. B., W. S. i H. W., jednakże zeznania ich nic nie wniosły do sprawy. Świadkowie nie orientowali się, czy W. W. (1) opłacała składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Jedynie **H. W.** zeznała, że ewidencjonowała zapłacone składki. Od samego początku, od 01.07.1977r., kiedy te składki weszły, to zajmowało się tym wiele osób np. w 1989r. B. D. i M. A.. Świadek zeznała, że do końca grudnia 1992r. Urząd Gminy, na podstawie dokumentów prowadzonych od 01.07.1977r., był zobowiązany sporządzić karty informacyjne ubezpieczonego i przekazać je do KRUS-u. Takie dla rolników zostały przekazane. Zdaniem świadka, jeżeli byłyby jakieś dane dot. pani W. bądź jej męża, to byłyby one przekazane do KRUS-u. Po koniec lat 70. rolnicy otrzymywali nakaz płatniczy, w którym była rubryka dot. składek. Nie było to jednoznaczne, że rolnik te składki opłacił. Składki pozostawały w Urzędzie, dopiero w późniejszych latach były przekazywane do KRUS-u. W przypadku nieopłacenia były upomnienia bądź tytuły wykonawcze i poborcy je ściągali. Świadek zaczęła ewidencjonować składki od 01.01.1989r. – ale nie pamiętała, czy takie postępowania toczyły się wobec pani W., ani czy pani W. opłacała jakiegokolwiek składki w latach 1977-1980, czy odwołująca była dopisana do nakazu płatniczego męża. Na podstawie dokumentacji, która znajdowała w Urzędzie Gminy, świadek sporządzała karty ewidencyjne i przekazała je do KRUS-u. Karta pani W. wystawiona na podstawie posiadanych danych w ewidencji Gminy przekazana została do KRUS-u (rozprawa z dnia 30.07.2014r., adnotacja 00:10:47, k. 79 a.s.).

Odwołująca się W. W. (1) przesłuchana w charakterze strony zeznała, że w 1971r. zrobiono zebranie u sołtysa, byli tam urzędnicy z gminy, odwołująca się została uwłaszczona do tego gospodarstwa, wciągnięto ją na listę do ubezpieczenia i musiała opłacać składki na ubezpieczenie społeczne rolników. Prowadził to Urząd Gminy przy podatku. Ubezpieczenie osobowe także było opłacane. Pod koniec 1980r. dostali pismo, że zostali zwolnieni z tego ubezpieczenia, bo jedno z małżonków nie przekraczało 25 roku życia. Dostali ponowne pismo, że nadpłacone składki z lat 1977-1980 miały wpłynąć na wyższe świadczenie. Składki zostały przekazane na poczet lat 1983-1985. Mąż odwołującej też opłacał składki (rozprawa z dnia 12.09.2014r., k. 94v. a.s.) .

Zgodnie z art. 26a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek.

W przypadku odwołującej z akt sprawy wynika, że opłacała ona składki na Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników w okresie od 01.01.1981r. do 31.12.1990r. (zaświadczenie KRUS z 11.06.2012r.) oraz pracowała w gospodarstwie rolnym rodziców. Jednakże okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia, przypadający przed dniem 1 stycznia 1983r. (w myśl art. 10 ust. 1 powołanej ustawy) jest okresem uzupełniającym jedynie w przypadku, gdy okresy składkowe i nieskładkowe są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, nie mają jednak wpływu na wysokość emerytury. W przypadku odwołującej się, udokumentowała ona ponad 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych i nie zaistniała potrzeba uzupełniania okresów wymaganych do przyznania emerytury. Natomiast z tytułu opłacania składek na Funduszu Ubezpieczenia Społecznego Rolników ustalone zostało odwołującej i jest wypłacane zwiększenie rolne. Wskaźnik zwiększenia rolnego wynosi 11,93%, tj. za okres opłacania składek od 01.01.1981r. do 31.12.1990r. Ustalona kwota zwiększenia wynosi 94,60 zł.

Reasumując, postępowanie przeprowadzone w sprawie nie wykazało, że W. W. (1) opłacała składki na FUSR w latach siedemdziesiątych. Istotną okolicznością mającą zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy na korzyść odwołującej się jest brak stosownego zaświadczenia KRUS, o którym mowa w art. 26a ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Nie są w tym zakresie wystarczające same twierdzenia odwołującej się o opłacaniu składek.

Z uwagi na powyższe Sąd uznał, że decyzja z dnia 25.09.2013r. jest prawidłowa a odwołanie W. W. (1) podlega oddaleniu na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c. – o czym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 orzeczono o kosztach zastępstwa prawnego, udzielonego odwołującej się przez adwokata z urzędu-zasądzając od Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Ostrołęce kwotę 73,20 zł. Orzeczenie to wydano na podstawie § 12 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.